

A lassított film hihetetlenül ellangyult tempóban pergett tovább, persze, a pergett szó itt nyilvánvaló túlzás, még inkább téves definíciója egyfajta mozgásnak, amelyre inkább ráillett a vánszorgás, a tántorogva haladás, semmint

32 Zalán Tibor

PAPÍRVÁROS

FOSZLÁNYOK

(részlet egy lassúdad

regényből)

nem, csak oda fel, a dombra, mutatott maga elé, de az utca sehogy sem akart véget érni, és sehogy sem akart az ígért domb feltűnni, és a lánynak egyre jobban kezdett fájni a lábszára, fájt a teher cipelésétől, úgy fájt, mint régen, azzal a fájdalommal, amelyet el akart felejteni, és eddig azt hitte, hogy el is tudja felejteni, hogy elfelejtheti

bicebócának, sánta kutyának csúfolták a szomszéd gyerekek, hülye kis nyomingernek, és ő könnyeivel küszködve mosolygott ezeken a gonoszságokon, tudatában annak, nem csak hogy gyenge, de megkergetni sem tudja a bosszantóit, mert a lábszárára erősített vas-sínek csak nehézkes járást engedtek a számára, futást semmiképpen, ahogy azt is tudomásul vette, hogy kiközösítik, bár ez akkor még nem így jelent meg a tudatában, hogy kiközösítés, annyit viszont pontosan levett a többiek viselkedéséből, hogy vele nincs minden rendben, azok a vasak a lábán bélyegek is az életén, a borítékolt másságon pecsétek, és mert az önkéntelen és ellenőrzés nélküli gyermeki gonoszság valami folyamatos természetességgel áradt feléje, amit csak a felnőttek tudatos és előre megtervelt gonoszsága tud majd később felülmúlni, el kellett tűrnie, hogy állandó céltáblája volt a gúnyolódásuknak, és abba is bele kellett törődnie egy idő után, hogy még az óvónéni is másként kezeli őt, gyakran becézi kis békámnak, ami nem lett volna baj, ha nem úgy érinti meg, nyúl hozzá, azzal a tartózkodó undorral, ami a békáknak és az egyéb nyálkás és ronda, esetlen kis lényeknek kijár, csattogott a kapcsokkal a lábán, ez soha nem fog meggyógyulni, hallgatta ki a szüleit egyszer, nem teljesen véletlenül, mert bénaságában egyetlen szórakozása az volt, hogy mindent és mindenkit kihallgatott, isten kifürkészhetetlen figyelmének köszönhetően, aki ugyan néha ezt-azt, valamit elvesz az embertől, de egyúttal valahol máshol, másból többet ad neki, így aztán, a kis bicebócat rendkívül éles hallással áldotta-verte a sorsa, hallása már-már a kutyájukéhoz

a pergett szó által sugallt gyors egymásutániság, tétován rakta maga elé a lábait, a lány nyakába csimpaszkodva a fél karjával, másikat oldalt kinyújtva, mintha féllábú kötél táncos keresné vele az egyensúlyát az ingatag kötélen, messze megünn még, kérdezte a lány,

volt hasonlítható, aki messziről meghallotta a közeledésüket, amikor nagyapja hozta haza őt kézenfogva az óvodából, és már a kerítés mentén rohagált fel-alá, amikor ők még az utca végén fel sem tűntek, ez soha nem fog meggyógyulni, mondta az anyja, és az apja csak nagysokára válaszolt, nem, ez nem fog, és keserves nagyot sóhajtott hozzá, lehet, hogy rossz 33
szul választottunk, merengett vissza valahová hirtelen az asszony, ismerős, mert sokszor visszatérő volt a kérdés, amit ő akkor még nem értett egészen, csak valami homályos, vagy inkább alaktalan derengés, gyanúszerűség jelent meg benne, valahányszor meghallotta, honnan tudhattuk volna, folytatta a sóhajtozást az apja, ez az, honnan tudhattuk volna, kapcsolódott bele a sóhajtozásba az anyja,

olyan kis édes, az apja, persze, hogy édes, az anyja, engem nem zavarnak a vasak a lábán, az apja, engem pedig egészen egyszerűen ijesztenek, az anyja, mitől ijesztenének, ingerülten az apja, ahogy néha megcsörrennek, emeli fel a hangját az anyja, nem csörrennek meg soha, az apja, akkor biztosan hallucinálok, az anyja, akkor biztosan hallucinálsz, az apja, miért nem lehet olyan, mint a többi gyerekek, az anyja, olyan, mint a többi gyerekek, az apja, de szörnyű látvány, amikor szaladni próbál velük, hozzájuk, feléjük, az anyja, inkább szálnalmas és megindító, az apja, és ha soha nem kerülnek le a lábáról azok a kurva vasak, az anyja, de, de, lekerülnek majd, ha nagyobb lesz, és megerősödnek az alsó végtagjai, az apja, és ha nem, az anyja, akkor nem, csattan fel az apja, törődsz is te a jövőjével, az anyja, hát mivel törődnék, ha nem a jövőjével, az apja, kár, hogy már nem lehet visszaadni, az anyja, te teljesen meghülyültél, ez nem olyan, mintha a boltban vennél valamit, és meggondolod magad, és visszacseréled, az apja, kár, hogy nem, az anyja, szereted te egyáltalán, az apja, már miért ne szeretném, az anyja, nem úgy tűnik, az apja, azért, mert szeretném, ha nekem is normális gyerekem lenne, az anyja, ha már igazi gyerekem nem lehet, teszi hozzá magához az anyja, már miért ne lenne ez a gyerek normális, az apja, nagyon kis okos, fogékony és kedves kislány, teszi hozzá magához az apja, de nyomorék, sikolt fel türelmetlenül az anyja, nem nyomorék, csak átmenetileg mozgáskorlátozott, az apja, bicebócának csúfolja a többi gyerekek, meg kis nyominak, az anyja, a kurva anyjukat az apjuknak meg az anyjuknak, hogy nem nevelik meg őket, emeli fel ismét a hangját az apja, egy gyerek nem tehet arról, hogy őszinte, az anyja, a kurva anyját a gyerekek őszinteségének is, ha azzal gyilkolják a másikat, az apja, most mit kurvaanyázol, a helyett, hogy felfognád, miről beszélünk, az anyja, felfogtam, és én így is nagyon szeretem, az apja lecsöndesedve, én is nagyon szeretem, csak így azért nem anyyira, az anyja lecsöndesedve, ha nem szereted annyira így, akkor tényleg

vidd vissza, és cserélted ki egy olyanra, aki tökéletes, és akit tudsz szeretni, az apja vontatottan, a szavakat keresve, és rekedten, nem erről van szó, tudod, hogy nem erről van szó, kétségbeesetten az anyja, ha nem erről van szó, akkor miről van szó, az apja, arról van szó, hogy rám is úgy néznek

34 az emberek, mióta rákerültek a vasak a lábára, mintha az enyémeiken lennének, az anyja, képzelődsz, az apja, képzelődik a fene, azok is elkerülnek, akik eddig szándékosan nyomakodtak elém a piacon, az anyja, és mit gondolsz, miért, az apja, azt gondolom, azért, hogy ne kelljen beszélgetniük velem a mi nyomorék lányunkról, az anyja sírós hangon, nem nyomorék, az apja, meg ne halljam még egyszer ebben a házban azt, hogy nyomorék, teszi hozzá dühösen az apja magához, pedig hallani fogod, mert ez az én házam is, hallani fogod, mert nyomorék, mert nyomorék, mit tehetünk mi arról, hogy nyomorék

és a kislány sántikálva rohan el az ajtótól, el, el a háztól minél messzebbre el, el, a kerítés legvégéig, ahol gyomrára szorított kézzel, összegörnyedve kuporoghat vacsoráig, de távolodóban még hallja a nagyapja hangját, aki addig szótlánul ücsörgött valamelyik sarokban, szégyellj magad, lányom, nagyon szégyellheted magadat, maga ne szóljon bele, távolodik az anyja hangja is, azért van külön szobája, hogy ne itt legyen, hanem ott, mit tátja ránk folyton a száját, mit hallgatózik, mit ítélkezik, mit, de a mondat végét már eltörli a távolság és a fölerősödött lihegése, az utolsó lépéseket kínok között vánszorogva teszi meg, törik a gyors mozgás közben a lábát a vasak, lekuporodik a pizskebokrok tövébe, ahol nem láthatja senki, és sírni kezd, keservesen és öklendezve, mert bár felét sem értette annak, amit a szülei beszéltek, nagyon fél attól, hogy elviszik valahová, és visszacserélik, lecserélik őt egy egészséges kisgyerekre, akivel a többek szívesen játszanak, és befogadják maguk közé, és sajnálná itt hagyni a szüleit, mert nagyon szereti őket, legfőképpen a nagyapát, aki mindig megsimogatja az arcát, amikor összetalálkoznak az udvaron, a zsebében édességet hord, nagy, erős, és más a szaga is, mint körülöttük a többi embernek, lehet azért, mert meg fog halni, mint mondják

te nem, te nem, sánta kutya, a helyedre, lökte ki a körből Dani, aki a legnagyobb és legerősebb fiú volt a csoportukban, te menj máshová játszani, de ő most az egyszer megmakacsolta magát, és visszalépett, nem, nem megyek, én is labdázni szeretnék veletek, de te nem tudsz, lökött rajta ismét nagyot Dani, amitől megroggyant, épp csak el nem esett, billegett kicsit a levegőben, egyensúly után hadonászva, majd ismét visszalépett, attól, hogy a lábam gyenge, még el tudom kapni a labdát, bizonygatta a kislány reménykedve, de a fiú elszánt volt, utálunk, mondta bele a kis arcába, utálunk, érted, nem akarjuk, hogy a közelünkben legyél, hát nem érted, és ismét lökött rajta

egyed, és a kislány ismét visszalépet közük a megtalált egyensúllyal, de én nem utállak, én szeretlek benneteket, fogta pityergősen, ne szeress bennünket, szeresd az anyukádat meg az óvónéniket, és hagyjál nekünk békét, rivallt rá Dani, és most sikerült akkorát taszítania rajta, hogy hanyatt esett a homokozóba, ezen a többiek hangosan felröhögtek, és mindenféle 35 gúnyos megjegyzéseket tettek, a kislány egy darabig feküdt a homok melegében, mint aki csak az égen vonuló felhőket bámulja, aztán feltápászkodott, nehézkesen felállt, sokadszorra visszanyerte az egyensúlyát a vasakon, és a kezébe fogott, önkéntelenül felragadt deszkadarabbal, mely a homokozó oldalából tört ki, Dani felé sújtott, az arcát találva el, valahol a szemé környékén, és a többiek sikoltozva rebbentek szét a gyerekek arcából patakzani kezdő vér láttán

és mi van, ha kivered a szemét, te kis rohadék, sikoltozott föl le tornyosulva otthon az anyja, hát milyen gyerek vagy te, rázta meg, hogy majdnem megölted a társadat, ki bántott téged, hogy így kell viselkedned, ki, és rázta tovább, és ő konokul hallgatott, na, ki vele, hogy ki, és ő konokul hallgatott továbbra is, ezt kellett megérnem, hogy már nem csak nyomorék vagy, de gyilkos is, ezt kellett megérnem, hogy lenne gyilkos, próbálta a nagyapja kiszedni a dühöngő lánya karmai közül a gyereket, mondtam már, hogy magának hol a helye, tombolt tovább az anyja, hát maga sem ért a szép szóból, és csak egyre védi ezt a kis vakarcsot, üvöltötte teli torokból, mire az apja is az apósa és a lánya védelmére kelt, nem így kellene, próbálta szelíden fékezni a feleségét, de a szelídség csak olaj volt a tűzre, védjétek, csak védjétek, sikoltozott tovább a nő, aztán majd, ha tényleg kiveri valaki szemét, vagy betöri valakinek a fejét, akkor ne én menjek be az óvodába hallgatni, hogy milyen sunyi, gonosz és nevelhetetlen ez a gyerek, nem vagyok sunyi és gonosz, gondolta a kislány, de nem szólalt meg, és az apja, mintha csak hallotta volna ezt, ingerülten förmedt rá az anyjára, ez gyerek se nem sunyi, se nem gonosz, egyszerűen csak próbálta megvédeni magát, megvédeni, kezdett el gúnyolódni az anyja, ki bántotta a te drágalátos kislányodat, a maga drágalátos ártatlan kisunokáját, fordult oda egy pillanatra a nagyapjához, hogy ő se maradjon ki az osztásból, ki verte ki a szemét, törte be a fejét egy szöges deszkadarabbal, na ki, mondjátok már, hogy ki, ha ti tudjátok, és a két férfi hallgatott, hallgatott a kislány is, alighanem cigány volt ennek az apja vagy az anyja, torzult el a nő arca, az anyja arca, de hát, te nem vagy cigány, próbált hozzábújni, és az anyja ellökte magától, te menj ki innen, te most menj, mert széthasítalak, és ő ismét megpróbált rohanni a vasakkal, de csak groteszk meglódulások sikerültek a futás helyett, hogy lehet cigány az anyám, ha nem is cigány, gondolta, és talán életében először fordult meg a fejében, hogy az anyja, hogy az anyja, hogy

nem is az ő igazi anyja

fuss, Forrest, fuss el innen, rohanj, kiabálta a vásznon a kislány, és ő előrehajolva, izgatottan figyelte, mi fog történni, nagyon az övé volt ez a film, ahogy a kisfiú, lábán a vasakkal, áll szemben a biciklijét földre
36 döntő másik három gonosz kölyökkel, akik köveket ragadnak föl az erdei ösvény földjéről, és dobálni kezdik, egyik a fején találja el, és ő hanyatt esik, majd, amikor feltápáskodik, a kislány rémülten kiabálni kezd, fuss Forrest, fuss el innen, rohanj, és a kis bicebóca, lábán a nehéz vasakkal, száználmasan, már-már komikusan emelgetve, húzva egymás után a beteg lábait, menekülni próbál az öt üldözők előtt, akik csak azért üldözik, mert beteg lábakkal látta el születésétől az Isten, kis pofáját felfújja az erőlködés, és űzött szemein látszik, hogy tisztában van menekülése esélytelenségével, hallja, ahogy mögötte ismét biciklire kapnak üldözői, s neki mind több és több erőfeszítést kell tennie, hogy vigye a vasakat, vagy a vasak vigyék a lábát, és amikor elkövetkeznek azok a fantasztikum világába tolható pillanatok, hogy a vasak szétpattognak futás közben a lábáról, és a fogságukból kiszabadult kisfiú valóban futni kezd, olyan gyorsan, hogy most már az üldözői számára lesz esélytelen, hiába kerekeznek a nyomában, hogy utolérjék, kicsordul a szeméből a könny, és Forrest fut, fut onnantól kezdve, fut egész életén át, immár felnőttként, Tom Hanksként, a lánynak pedig az jár az eszébe, hogy valahol a saját sorsát látja viszont a vásznon, ő fut a többiek, ő fut a világ előtt, amelyik közel dobálja meg, mert nem tud vele mit kezdeni, nincs hozzá, feléje más eszköze, mint a gonoszság, és az ő lábáról kezdenek el lepattogni a nehéz vasak, amelyek addig tartották a gyöngye csontokat lépés közben, ő szabadul ki a bénaság, a nyomorékság föld felé húzó nehézségi köréből, és fut, fut, egész életén keresztül fut, fut keresztül az életén, egyedül, mindig csak egyedül, mert ezekhez a futásokhoz nincs, nem lehet senki partnerként hozzárendelve, ezek a szabadság örök magánnyal járó futásai, és hagyja, hogy patakokban folyják alá arcán a könny, jaj, kislány, szorítja meg a kezét a mellette ülő öregasszony, megértem magát, valóban olyan romantikus ez, hogy az ember a könnyeivel küszködik, de maga talán zokog, lehetséges, hogy van ilyen ismerőse, és nem válaszol, csak hullatja el a könnyeit a mozi koszlott vörös szőnyegére, mint Forrest a maga vasait a lábáról, és valahányszor megnézi a filmet, ennél a résznél mindig hagyja elengedni a könnyeit, és soha nem válaszol a saját magának feltett kérdésekre sem, és sohasem jut el az első megnézés után addig a részig, amikor a szakállas Forrest embertömeget vezetve fut, szinte körülfutva a földet, mert azt már hamisnak érzi, akkor is, vagy annak ellenére, hogy már vannak pillanatok az életében, amikor ő fut előtt, és mögötte futnak mások, követik a futását, egyesek lemaradnak, mások csatlakoznak hozzá, de mellette soha nem fut senki, csak mögötte, mindig csak mögötte, ezt a részt már nem nézi meg, mert

hamisnak érzi, jóllehet a filmbéli Forrest is olyan magányos, amilyennek ő érzi magát ebben az örökös életfutásban, vagy nevezhetjük egyszerűbben, menekülésben, az egész mégis sugall valami közösségi élményszerűséget, az ő eddigi példája pedig inkább a felé mutat el, és nem törli le a könynyeit, bármilyen szájalmasnak, vagy romantikus hülye kis picsának mutatja az arcán patakokban lefolyó megállíthatatlan, talán megállíthatatlan, könnyzuhogás, az ő példája a felé mutat el, folytatja az ösztönösen magát építő gondolatmenetet, hogy épp nem a bármiféle közösség elvállalása felé rohan az élete, hanem attól el, az abból kiválás szabadsága tölti meg a tüdejét, a bántásokból, a lenézésekből, a mindig csak neki címzett gonoszságokból való kiszakadás életfogytig tartó kísérlete a futása, és meg sem fordul a fejében, hogy ez megváltozhat valamikor, valahogyan, mert mitől változnék meg, és hogyan tudna megváltozni, a rohanni vágyó lábakra lepattogó vasakkal együtt pattog le róla minden, ami eddig a világhoz kötötte, inkább kötözte, úgymint a gyermekkor, a család, a nyomorékok társadalma, a kisebbrendűsége fegyelmező tehetetlenség és elgyávulás, és felvált, elfoglal mindent benne és körülötte a magány, ami azok privilégiuma, akik merik vállalni, ha már a világba vettek, a világba vetettek árvaságát, ekkor már tudja, hogy hiába van anyja, apja, és nagyapja, ők csak örökbe-fogadói, elfogadói, megvásárlói a létezésének, csecsemőként nyomták a kezükbe valami gyermekmenhelyen, mert az igazi anyja eldobta magától, neki az igazi anyja sem volt igazi, és lehet, fordult meg sokszor a fejében, hogy ezért nem tudott megállni a világban a lábára szerelt vasak mankói nélkül, egyfajta realizálódott szimbolizációk voltak a mindkét lábát egyszerre lehúzó és megemelő vasak, fogalmazta meg magának, amikor már bírta ezt a nyelvet, amikor filozófiát és pszichológiát olvasott, egyetemista lett, és nem reménykedve bár, de mégis csak várta azt a másikat, aki tud és hajlandó mellette futni, no nem egy életen keresztül, nem a föld körüljárásának a tév-távján, hanem egy darabig, legalább fától fáig, egyik saroktól a másikig, akinek a lélegzete összefolyik az övével, mint a csókolódzó szerelmesek nyála, és már azt se bánta volna, ha nem szereti, csak legalább ne egyedül, ne mindig csak egyedül, ezzel persze nem sírta vissza a gyermekkorát, amikor a többi gyerekkel együtt lehetett, annak ellenére együtt, hogy be soha nem fogadták, csúfolták, kínozták és ki-nevették, a gyermekkorát, amikor kihallgatta, hogy mennyire szégyelli az anyja az ő bicebócaságát, és még nem értette, mire vonatkozik a rossz választás, amiről beszéltek vele kapcsolatban, az első, vasak nélküli métereket, amikor minden lépés olyan volt, mintha ünnepségen menetelne, és mint ünnepebe menetelt bele az új életébe, persze nem menetelt, hanem futott, bár mindegy is, hogyan nevezi azt, aminek lényege a menekülés volt, bele a

kamaszkor első lázadásaiba, az első cigikbe, az első piákba, az első csókokba, az első szerelemnek hitt odaadásokba, az első tudatosan vállalt szerelem nélküli baszásokba idősebb férfiakkal, és szándékosan használta az első mellett a többes számú alanyokat, mert aki fut valami elől, de nem fut valami felé, az mindig újra kezdi, s ha nem is törlődik mögötte a múlt, érvényüket veszítik a történések és a tapasztalások, minden járatlan és kérges újra és újra, minden a kilépésről szól, és semmi a megérkezésről, a benmaradásról, mint ahogy most is, cipeli a vállán ezt a nehéz idegent, aki-ről azt sem tudja, hogy ki, és még az sem látszik tisztázódni a számára, hogy miért vállalja föl és el, ebben a csapkolódó esőben a kisvárosi éjszakában, éhesen, lesoványodva

felborzolódtott szőrű kismacska, aki melegségre, simogatásra vágyott, a mellette futó izzadságszagára, és lám, nagyon úgy tűnik fel, hogy emez vágyik az ő melegségére, simogatására, izzadságszagára, és nem volt benne biztos, van-e már, vagy maradt-e még, benne annyi melegség, simogatás, izzadságszag, amennyi elég lesz ennek a lelkében láthatóan csonttá égett-fagyott embernek a fel-támasztásához

Nézte, ahogy eszik, fejét föl sem emelve a tányérból, mint egy kiéheztetett kis állat, sovány kis macska, aki mohón lapátolja magába a gulyáslevest, most egyszerre ennek látta, sovány kis állatkának, és látni vélte a beesett horpaszát, és valami ismeretlen eredetű ellenszenvet érzett a mohóságát látva, később derengett fel benne, hogy valójában nem érti az éhezését, ahogy magát az éhezést sem, mint olyant, aki sohasem éhezett életében, nem is értheti meg tehát, sohasem éheztem életemben, tűnődött, anyám úriasszony volt, aki cselédet tartott, de nem cselédnek, bejárónőnek hívták, mert cselédnek mégsem hívhatták a létező szocializmusban, a cseléd a kizsákmányolókat által megnyomorított nincstelenek rétegéből került föl a tehetősebbek világába, és a létezőben nincs sem kizsákmányolás, sem nincstelen, az elosztásban egyenlően veheti ki a részét mindenki, a kommunizmus kapujában veszteglünk egy idő óta, idéződtött vissza benne valami régen olvasott lózung-szöveg, ami lehet, hogy nem egészen így volt megfogalmazva, de valami ilyesmit jelenthetett, az is lehet, hogy az éhezés túlzott megfogalmazás, próbálta helyre tenni magában a dolgokat, az éhezés folyamatos éhséget jelent, ez a lány meg, úgy lehet, csak a sok utazás miatt nem tudott enni, vagy nem volt nála pénz, amin szendvicset tudott volna venni az állomáson, ahonnan elindult, vagy ahol átszállt, és csak ekkor vette észre, hogy a feszítválbüfében mindenki őket nézi, az ázott verebet és az elázott hírességet, és mindenki lesütötte a szemét szinte ugyanabban a pillanatban, mégis némi késéssel, amikor rájuk nézett, igen, kétség-telenül érdekes színfoltjai lehettek a magukat szakmának beállító félrészeg

figuráknak, ettől valami melegség öntötte el, ami több volt szimpla empátiánál, inkább valamifajta szolidaritásérzés kerítette a hatalmába, igen, vele van a lány, igen, most hozzá tartozik, egyenesen hozzá jött, és ki tudja honnan, jött, és lépett hegyeken által, de hülye megfogalmazás ez, villant belé a felismerés, és mégis mennyire igaznak tűnik mindenek ellenére, 39 jött, és megtalálta őt a teraszon, és most neki az lesz a dolga, hogy megtalálja ő is a lányt, hogy ebben a közeli létezésben rátaláljon, hogy találja fel őt, és szarjon bele, hogy nézi, és hogy nézi ez a sok sznob büfélakó, ahogy jól akar lakni a gyerek, gyerek, villant meg a tudatán, hiszen ez még gyerek, mármint hozzá képest, alig lehet húsz, nézte a haját, a tányér fölé ereszkedett testtartását, mert az arcát az előre bukó, hosszú hajától nem láthatta, csak bele ne lógjon a hajad a levesbe, jegyezte meg, de csak magában és magának, és egyre jobban kezdte érdekelni érdekelni, de mi, még nem is elsősorban a lány, aki a gulyáslevesének eltüntetésén ügyködött, hanem a helyzet, mert ez a lány, legalábbis egyelőre, mégsem a futó numerák közé tartozik, bár ebben sem lehetett biztos, de nagy valószínűséggel nem téved, hiszen nem arról van szó, hogy felszedte egy buliban, vagy kinézte a közönsége soraiban őt rajongással bámuló, az átlagnál kicsit műveltebb tinik közül, ez a lány nem a rajongója volt, bár akár lehetett volna is, nem, nem, ez a lány valaki más, aki végigutazta az országot érte, és mondható némi flegmával, hogy egy ilyen kis országnak a végigutazása nem mérhető a szibériai nagy vasút teljes útvonalának a végigkínlődéséhez, de van olyan nézőpont, amely ezt többre értékeli annál, és ő ezen a nézőponton volt most, ha végiggondolta, mert végiggondolta, hogy ő képes lenne-e egy pináért végigzötyögni a magyar vonatokon akár egy fél napot is, és már a gondolatától elborzadt ennek, nem lenne képes, és talán még akkor sem lenne képes erre, ha nincs abban a kitüntetett helyzetben, hogy csak a karját kell kinyújtania bármelyik színésznő, celeb-ribanc, címlaphíresség, vagy a nyomakodását le sem tagadó, rajongó kis egyetemista piccsa felé, ám azon vette észre magát, hogy igazoló jelentést készít a beállt helyzetről, maga sem tudta, hogy kinek, hogy ő, akit a bulvársajtó összehozott már, időnként teljes joggal és kivédhetetlenül, az összes erre hivatott média-persellyel, egy ismeretlen szürke kis egérkével tölti az estéjét, akit láthatóan jobban izgat a gulyásleves egzotikum, mint az ő ellenállhatatlan férfiassága, a híre, mondhatni lassan, hogy a világhíre, neki adnia kell magára, de miért és kinek, fogalmazódott meg benne nem kevés indulattal a kérdés, adnia kell magára, körvonalazódott a magyarázat, mert elvárják tőle, hogy mindig ébren tartsa az outsiders figyelmét, felhaborítsa és megnyugtassa őket, előbbi, hogy végigbassza azt a világot, amelyik a szemlélőinek csak a vágyképeiben jelenik meg, és a

felháborodás nagyon sok elismerést és meglévő irigységet tartalmaz, mert ki ne gondolna arra, hogy megdönti a tévében naponta látható, mozifilmekben a mellüket megmutogató, színházban a tartózkodó eleganciájukkal tün-

40 tető, naponta változó helyiértékkel bíró nőket, persze, ez mácsó gondolatmenet, révedezett halvány megbánással, de most ki a faszt érdekel, hogy a nők ki alá akarnak feküdni, amikor ő nem nő, nem más, és ugyanakkor nem is ugyanaz, és egy pillanatra nem tudta, hol tart a zavaros fejtegetéseiben, aztán visszatalált oda, hogy tőle elvárják, hogy olyanokkal menjen ágyba, akiket ismernek, és képzeletükben szeretnek és ugyanott meg is kapnak mások, akiket nevezünk most közönségnek, és olyanokkal ébredjen, mint a filmekben, akik az ő ingében készítik el a reggeli rántottát vagy tükörtojást, miközben ő egy szál hatalmas puha frottírtörülközőbe csavargózva jelenik meg a reggelizőasztalnál, rántotta és valami ropogós fogyasztó istenfasha kenyér, vékonyan megkenve sovány margarinnal, frissen csavart narancslé a hatalmas pohárban, pedig másnapos feje hideg sört kívánna meg ilyenkor, és az ablakon túl hajladoznak a fák, pedig szél se jár odakint, az égen alacsonyan vonszolja magát a nap, pedig már délnek kellene lenni, a képen műanyagszag terjeng, holott a kolbászos, szalonnás rántotta szagának kellene betöltenie az ébredést, igen, mert ez csak a külső szemlélő látomása, keseredett meg szájában a nyál, a valóság az, hogy pálinka az üvegből, meg jeges sör a hűtőből, és révedezés a telefon fölött, amelyik egy halom nem fogadott hívást jelez ki, de a legfontosabb, hogy egyedül, egyedül az üres konyhában, a hálószobában még álmában nyújtózkodik az álomnő, akire reggel már rá sem tud nézni, mert zavarja, hogy ha egyedül van, akkor miért nincs egyedül, miért kell hamarosan átélnie a közös reggelit, a rántottát kolbász és szalonna nélkül, tudod, vigyáznom kell az alakomra, édesem, és müzli a kefirbe, és abonett forró piritós helyett, és mindezekről az érzet, hogy a nő is éppen olyan mű, mint az általa erőszakosan kialakított reggeli környezet, hogy az éjszaka után nem áll bele a test kívánalmaiba, az átszeretkezett éjszaka utáni mohó falásba, hanem lezárva a tegnapi kötelező penzumot, hogy összefeküdt a híres rendezővel, ezzel megteremtve a lehetőségét annak, hogy majd, ha ideje lesz, kérhet tőle valamit, mondjuk egy kis szerepet, amiben mindenét meg tudja villantani, amivel megáldotta a természet, ha már tehetséggel nem is verte meg, egyszerűen, letudta a kötelező numerát, elérte, vagy az a szerencse érte, hogy a numera érte el őt, de mindez tegnap volt, és ma ma van, reggel, a rendezőről lefoszlott az éjszakai csillogás máza, egy loboncos hajú, álmos és morcos, indiszponált figura néz rá a háromlábú széken kuporogva, melyikünk a szerencsétlenebb, fordul át az agyán a nőnek, de nem mondja ki hangosan, mert megtanulta, hogy ebben a szakmában a legfontosabb az okos és pontos időben elkövetett hallgatás, ami annyit tesz, hogy kifelé a legkevesebbet kommunikálja az ember, amennyit muszáj, és az

is csak arra szorítkozik, amit elvárnak tőle, jelesen, az elmúlt órákat számba véve, hogy gyere már, nem bírok magammal, apám, hű, de nagy faszod van, ilyen vastagot még nem fogtam a markomba, később, ilyen vastag még nem volt a számban, még később, igen, ez mind a tiéd, vedd birtokba, te vad kényúr, kényeztess egy kicsit, mielőtt szétkúrsz, még később, jaj, te állat, a mellem közé ne, mert elmozdul az implantátum, jaj, te állat, szétrepedek, csak lassan, csak nagyon lassan, én is emberből vagyok, még később, ne hagyd abba, keményebben, gyorsabban, lassabban, fordíts meg, nem, semmi nem tilos, oda dugod, ahova akarod, gyilkolj meg, szaggass szét, te véres tekintetű ragadozó, te vérmedve, ne, még ne, ne, mondtam, hogy még ne menj el, de mindegy, nekem már úgylis tizennyolcszor volt jó, miközben arra gondol, hogy milyen különös leosztása a létezésnek, persze, ilyen szavakat nem használ, hogy létezés, helyette leegyszerűsítve azt gondolja, hogy milyen szerencse, baszd meg, ezzel megszólítva magát és a világot, hogy mindig én vagyok alul, akkor is, ha én vagyok felül, és meglovaglom ezt a szerencsétlen faszot, mert nőként én mindig meg vagyok baszva, a másik meg, aki megbasz engem, holott nekem legalább annyi jogom lenne mindezt elmondani, mint neki, nem rossz a fickó, nem is csinálja rosszul, de a kosarasoknak nagyobb a lendületük, bár kisebb a faszuk, a pólósokkal ez utóbbi rendben is lenne, csak azok meg annyira nehezek, hogy beledöglük az ember, mire lekászálódnak róla, nem csoda hát, hogy a nők a focistákért bolondulnak, akik az ágyban is olyanok, mint a pályán, lendületesek és elképesztően ostobák, és önzők, mert ilyenkor kiélhetik az önzőségüket, hogy nem kell átadni, átívelni, lepasszolni, hanem rögtön a kapuba vágthatják a labdát

Új Forrás 2019/4 – Zalán Tibor: Papírváros foszlányok
(részlet egy lassúdad regényből)